

JEOTEKNİK KAVRAMI VE HİZMETLERİNE İLİŞKİN ODA DEĞERLENDİRMESİ İLGİLİ KURUMLARA GÖNDERİLDİ

JEOTEKNİK KAVRAMININ KULLANIMI VE BU HİZMETLERDEKİ JEOLojİ MÜHENDİSLİĞİNİN YERİNE İLİŞKİN UZUN SÜREDİR DEVAM EDEN TARTIŞMALAR ÜZERİNE BAŞTA TÜRK DİL KURUMU VE YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU OLMAK ÜZERE İLGİLİ KURUMLARA ODAMIZIN YAKLAŞIMI 23.05.2006 TARİHİNDE GÖNDERİLDİ

Ankara:23.05.2006

Sayı : 2815/502

Konu :Jeoteknik hakkında.

İlgi: a) 27.02.2006 tarih ve B.30.0.EÖB.0.00.00.03-08.05-453 -03901 sayılı Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı yazısı ve ekleri.

b)15.02.2006 gün ve B.30.0.EÖB.0.00.03-08.05-389-2981 sayılı Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı yazısı ve ekleri.

c) 03.02.2006 gün ve B.30.0.EÖB.0.00.03-08.05-158 sayılı Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı yazısı ve ekleri.

ç) 26.01.2006 tarih ve 501 sayılı TMMOB-İnşaat Mühendisleri Odası yazısı.

d) 16.01.2006 tarih ve B.30.0.EÖB.0.00.00.03-08.05-63-00660 sayılı Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı yazısı ve ekleri.

e) 16.11.2005 tarih ve B.30.0.EÖB.0.00.00.03-08.05-2753-25704 sayılı Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı yazısı ve ekleri.

f) 20.09.2005 tarih ve 4051 sayılı Türk Dil Kurumu Başkanlığı yazısı.

g) 15.08.2005 tarih ve 4569/503 sayılı yazımız.

Günümüzdeki bilimsel ve teknolojik gelişmelere paralel olarak mühendislik meslek disiplinlerinin araştırma, geliştirme, üretim, uygulama ve denetim fonksiyonları da önemli değişimler yaşamaktadır. Mühendislik tarihinin geçmişinden bugünlere taşıdığı “sorunlara çözüm üretme” işlevi, bilgi üretim sürecinde daha alt dallara doğru yönelen yoğunlaşmaya uyumlu olarak, özgün alanlarda toplanmaktadır. Bu gelişim çizgisi, genel bir mühendis kavramının terk edilerek bunun yerine yeni mühendislik dallarının yaşam içinde karşılık bulmasını sağlamıştır. Ancak bu değişim çizgisinin yaratmış olduğu alt dallara bölünme, beklenildiği gibi, mühendislik disiplinlerini tümüyle birbirinde koparmamış aksine gerek bilimsel bilginin üretilmesi gerekse bilginin uygulanmasında ortak çalışma kültürünü, ekip çalışmasını daha da zenginleştirmiştir.

Örneğin kendi mühendislik disiplinimiz olan Jeoloji Mühendisliğinin tarihsel gelişimine baktığımızda, yaşananların yukarıdaki değerlendirmelere paralellik taşıdığı görülecektir. Jeoloji biliminin ilk ortaya çıkışında insanlığın dünyayı tanıma ve yorumlama ihtiyacına yanıt verdiği ve o dönemlerden bugüne kadar geçerliliğini koruyan bilimsel kabulün sonucu olarak 5 temel bilim (biyoloji, fizik, kimya, matematik ve jeoloji) arasındaki yerini aldığı bilinmektedir. Ancak zamanla, özellikle kapitalizmin gelişme sürecinde, doğayı “tanımlama ve yorumlama” yeteneğini doğayı (ilkin madencilik girişimleri daha sonra tüm mühendislik girişimleri düzeyinde) “dönüştürme” becerisi ile zenginleştirdiği ve jeoloji biliminin Jeoloji Mühendisleri eliyle uygulamaya aktarıldığı ve insanlığın kullanımına sunulduğu görülmektedir. Jeoloji

Mühendisliği genç bir mühendislik disiplini olarak mühendislik tarihindeki yerini almıştır. Gelineen noktada Jeoloji Mühendisleri, içinde yaşadığımız doğal çevreye yönelik her projenin ve çabanın ihtiyaç duyduğu (ki uzun bir süre daha bu ihtiyacın süreceği açıktır) ilk modelin, jeolojik modelin tasarımcıları olarak kalmamış, diğer mühendislik disiplinleriyle bir arada “doğaya müdahale ve dönüştürme” uğraşına katılmıştır. Bu uğraşın sınırlarının doğal çevremiz olarak kabul edilen dünya ile sınırlı olmadığı, bugünkü teknoloji ile uzaydaki çevreyi de ilk algılamamızın jeolojik modelin verileriyle başladığı görülmektedir.

Mühendislik, bilginin pratik amaçlara uyarlanması; bilimsel ilkelerin en verimli biçimde yapılara, makinalara, ürünlere, sistemlere ve süreçlere dönüştürülmesi sanatıdır. Bütün mühendislik dallarındaki başlıca etkinlikler araştırma, geliştirme, tasarım, yapım, üretim, işletme ve yönetim olarak sıralanır. Bilim adamının işlevi bilgiyi genişletmek, mühendisinki ise uygulamaktır.

Jeoloji ve Jeoloji Mühendisliği, tarihsel gelişim süreci içinde değişime uğramış, dinamik bir seyir izleyen olgulardır. Geçmişten gelen teorik ve pratik birikim üzerinde her iki olguyu özetleyen çağdaş tanımlamalara ulaşılmıştır. Jeoloji ve Jeoloji Mühendisliğinin genel tanımı için, bugün değişik kaynaklarca yapılmış ve kabul gören tanımlar baz alınarak, aşağıdaki bütünleşik çerçeve sunulabilir:

Jeoloji(Geology): Geo(Yer) ve Logos(Bilim) sözcüklerinden türeyen Jeoloji; Fiziksel Jeoloji, Tektonik, Petrografi, Sedimentoloji ve Stratigrafi, Mineroloji, Paleontoloji, Mühendislik Jeolojisi, Hidrojeoloji gibi alt bilim dallarıyla, yerkabuğunun bir mineral tanesinden kıtalara kadar değişik büyüklükteki bileşenlerinin özelliklerini, dağılımını ve gelişimini, dinamiklerini inceleyerek elde ettiği verileriyle yerin tarihçesini yorumlayan; sedimentler, magmatik ve metamorfik kayaların zaman ve mekan ortaklığında sentezini yapan; yeryüzündeki kayaç, toprak ve su ile hayatın gelişimini inceleyen temel bir doğa bilimidir. Diğer bilimler gibi görünen ve görünmeyen yönleriyle dünyayı insanlar için anlaşılabilir kılmayı hedefler.

Jeolojisi Mühendisliği (Geological Engineering): Jeoloji biliminin veri, teknik ve ilkelerini her türlü mühendislik kullanıma sunmak üzere, proje alanının 4 boyutlu (x-y-z-t) jeolojik modelini hazırlamak ve jeolojik verileri yorumlamak; yeraltısuyu ortam ve hareketleri ile kaya ve zemin özelliklerine ilişkin kavramsal modelleri ortaya koymak; mühendisliğin sanat ve bilime dayalı tanımını çerçevesinde, yerkabuğunu oluşturan malzeme özelliklerini incelemek, tanımlamak, sorunları önceden belirlemek ve sorunlara karşı mühendislik çözümlerini geliştirmek olan mühendislik dalı.

Jeolojisi Mühendisliği (Geological Engineer): Jeoloji biliminin kuramsal verilerini, ölçülebilen (sayısallaştırılmış) ve mühendislik işlerine etkilerine göre tasnif edilmiş (sınıflandırılmış) verilere, kavramsal modellere ve tasarımsal değerlendirmelere dönüştürecek mesleki derinliğe sahip olan mühendis.

Ülkemizde Jeoloji ve Jeoloji Mühendisliği alanındaki gelişim çizgisinin, bugünlere bazı sancılar taşıdığı bilinmektedir. Ülkemizde 1930'larda bir doğa bilimi eğitimi olarak başlayan Jeoloji eğitim süreci, bugün mühendisliğe evrilmiş olarak “Mühendislik Mimarlık Fakülteleri” bünyesinde sürdürülse de, bazı çevrelerce geçmişin verdiği “alışkanlıklarla” (böyle kabul etmek istiyoruz!) Jeoloji Mühendisliğinin ülke mühendislik tarihinin bir parçası olarak kabul edilmediği, 657 sayılı Kanunda yapılan bir değişikliğin sonrasında “yaratılan mühendislik unvanı kullanımındaki bir sorun” olarak algılandığı görülmektedir.

Bu yaklaşımların son örneği, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu-Türk Dil Kurumu Başkanlığı-Sözlük Bilim ve Uygulama Kolu'ndan ilgi (g) yazımıza yanıt olarak Odamıza gönderilen ilgi (f) yazının Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı tarafından ilgi (e) yazı ekinde Üniversite Rektörlüklerine gönderilmesi sonrasında yaşanmıştır. Üniversitelerin İnşaat Mühendisliği Bölüm Başkanlıkları ile İnşaat Mühendisleri Odasından, Türk Dil Kurumu ve Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı'na gönderilen yanıt yazılarında jeoloji, jeoloji mühendisliği ve jeoteknik olgularına yönelik göz ardı edilemeyecek derecede “önyargılar”ın yer aldığı görülmektedir.

Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı tarafından ilgi (a), (b), (c) ve (d) yazılar ekinde Odamıza gönderilen İnşaat Mühendisliği Bölüm Başkanlıklarının yazıları ile İnşaat Mühendisleri Odasının ilgi (ç) yazısında değerlendirmelerin temel noktaları aşağıda sunulmuştur;

1- "Geoteknik Anabilim Dalı" üniversitelerimizin İnşaat Mühendisliği bölümlerinde bir alt bilim dalı olarak faaliyet göstermektedir; "Geotechnical Engineering -Geoteknik Mühendisliği" Jeoloji Bölümleri ile ilgili olmayıp tamamen İnşaat Mühendisliğinin bir dalıdır. Jeoteknik denilmesi halinde jeoloji ile ilgiliymiş gibi çağrışım yaptıracağından kullanılmamaktadır.

2- Türk Dil Kurumu'nun bilimsel ve mesleki gerçekleri göz ardı ederek geliştirdiği öneri, uygun olmadığı, üniversitelerimizin akademik ve idari yapılanmasına ters düşmekte ve YÖK 1982 yılındaki kararları ile çelişmektedir.

3- Türkiye'de, mühendislik dilinde geoteknik ve jeoteknik sözcükleri farklı meslek dallarına ait uzmanlık alanlarına işaret etmektedir. Birinci sözcük, inşaat mühendisliğiyle ilgili iken ikinci sözcük jeoloji mühendisliğiyle ilgilidir. Jeoloji Mühendisleri Odası, özellikle 1999 yılındaki depremlerden sonra toplumda neredeyse her konunun jeoloji mühendisliğiyle ilgili olduğu gibi bir izlenim yaratmaya çalışmaktadır. Jeoteknik denilmesi halinde Jeoloji ile ilgiliymiş gibi bir çağrışım yaptıracaktır.

4-Atamızın emaneti Türk Dil Kurumu, Jeoloji Mühendislerinin "geoteknik ihtisas alanına" 1999 Depremi sonrası başlattığı "sistematik yok etme mücadelesine alet edilmiştir".

1999 Depremleri öncesinden beri Jeoloji ve İnşaat Mühendisliği disiplinleri arasında süren, ancak bilimsel çerçevesini yakın geçmişe kadar koruyan "jeoteknik-geoteknik tartışması"na, yukarıda özetlenen ifadelerde vurgulanan bilimsel ve örgütsel "önyargıların" şekillendirdiği, bizler açısından yanıt verilmesi zorunluluğu taşıyan, kabul edilemez yeni bir biçim kazandırılmıştır.

Öncelikle, üniversite ve oda kaynaklı bu yazıların ortak paydası olan "geoteknik yerine jeoteknik kullanılır ise konu jeoloji ile ilişkiliymiş gibi algılanmasına yol açılacağı" kaygısını ele alalım. Eğer böyle bir kaygı var ise, hemen baştan söyleyelim ki, geoteknik yerine jeoteknik kullanılacak olmasından veya kendi Odasal ve mesleksi bakışlarımızdan dolayı değil sadece işin nesnellüğünden kaynaklı verili koşullar nedeniyle, jeoloji ve jeoteknik diyalektik olarak birbiriyle doğrudan ilişkilidir. Jeoteknik (geoteknik), Jeoloji Mühendisliğinin İnşaat Mühendisliği ile kesişim kümesinde yer almaktadır.

Jeoteknik (Geotechnique, Geotechnics); mühendislik problemlerini çözmek amacı ile bilimsel ve mühendislik yöntemlerinin yerkabuğundaki uygun malzemeyi elde etmek, yorumlamak ve kullanmak için uygulanması olarak tanımlanmakta ve "Zemin Mekaniği", "Temel Mühendisliği", "Kaya Mekaniği" ve "Uygulamalı Jeoloji (Mühendislik Jeolojisi ve Hidrojeoloji)" alt bilim dallarını kapsamaktadır. Dolayısıyla alt bilim dallarından herhangi biri tek başına Jeoteknik (geoteknik) kavramını kapsamaz. Uluslararası örneklerinde de görüldüğü gibi, Jeoteknik (geoteknik) bilgi ve deneyimi bu bütünsel yaklaşım temelinde yapılmış, gelişmiş ve multi-disipliner bir karakter kazanmıştır. Aslında, kendisi de bir inşaat mühendisi olan ve Karl Terzaghi'den sonra zemin mekaniği ve temel mühendisliğinin duayenlerinden, Ralph B. Peck'in, 1984 yılında, Danışman İnşaat Mühendisi Roy E. Hunt'ın yazdığı ve dünyada yaygın olarak kullanılan "Geotechnical Engineering Investigation Manual" adlı kitabına yazdığı sunum (önsöz) yazısının aşağıdaki ilk paragrafı, bu görüşümüzü çok açık şekilde vurgulamaktadır:

"Bu kitabı okuyan herkes, jeoteknik araştırmalara artık asla eskiden olduğu gibi yaklaşmayacaktır. Daha önce hiçbir kimse mühendislik jeolojisi, jeofizik, kaya mekaniği, zemin mekaniği, jeohidroloji, sismoloji ve diğer yakın disiplinler arasındaki sınırların ne kadar anlamsız olduğunu bu kitaptaki açıklıkta vurgulamamıştır. Çünkü jeotekniğin sorunlarının çözümüne katkı, bu disiplinlerin herhangi birinden ya da

tümünden gelebilir. Aynı şekilde, çok dar bir bakışla bir uzmanlık alanına saplanıp kalan bir uygulayıcı, uygun bir karara varabilmek için kendisine çok yardımcı olabilecek bir bilgiyi de gözden kaçırmış olacaktır. Hiçbir nedenle olmasa dahi, jeotekniğin kapsamının boyutunu takdir etmek ve çok dar bir bakış açısının tuzağından kurtulmak için bu kitap mutlaka okunmalıdır”

Yukarıdaki paragraf, dar meslekçi pratik tuzağına düşülerek yapılacak jeoteknik (geoteknik) değerlendirmelerin sadece işin teorisini değil aynı zamanda pratiğini de olumsuz etkileyeceği ve mühendislik adına güvenlik, ekonomiklik ve uygulanabilirlik kriterleri açısından olumsuz ürünlerin ve hizmetlerin doğmasına neden olabileceğini açık olarak göstermektedir. Jeotekniğin (geotekniğin) bilgi ve deneyim yapılanmasını tek bir meslek disiplinine odaklayan yaklaşımların meslekler arası dayanışmayı yıpratarak “meslek şovenizmini” körüklemekten ve mühendislik etiğini zedelemekten başka bir anlamı olamaz.

Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, ülkemizde de jeoteknik (geoteknik) kavramı tartışılıp içeriği ortaya konulduğunda, bu kavramın inşaat mühendisliğine olduğu kadar jeoloji mühendisliğine ve ilgili diğer bilim dallarına da fazla uzak olmadığı ortaya çıkacaktır. Ülkemizdeki üniversitelerde lisans düzeyinde verilen eğitim programları kapsamında İnşaat Mühendisliği Bölümlerinde “Zemin Mekaniği” ve “Temel Mühendisliği”, Jeoloji Mühendisliği Bölümlerinde ise “Zemin Mekaniği”, “Kaya Mekaniği”, “Mühendislik Jeolojisi” ve “Hidrojeoloji” zorunlu dersler olarak okutulmaktadır. Dolayısıyla eğitim formasyonu ve pratik deneyimi ile İnşaat ve Jeoloji Mühendislikleri, Jeotekniğin (geotekniğin) ilgi alanındaki konularda etkinliği olan meslek disiplinleri arasındadır.

“Geoteknik, İnşaat mühendisliği ile ilgiliyken, Jeoteknik sözcüğü Jeoloji mühendisliği ile ilgilidir” şeklinde ileri sürülen yaklaşımın dar mesleki çıkarlar uğruna bilimsel kavramlarla oynanmasından, jeotekniğin (geotekniğin) bilgi ve deneyim yapılanmasındaki bütünselliğin parçalanmasından öte bir anlamı yoktur. Öte yandan, geoteknik ve jeoteknik sözcüklerinin birine, diğerine göre farklı anlam yüklemeye çalışmak, olayı dışardan izleyenlerin gülümsemesine yol açacak bir uğraştır ve Dünyada hiçbir jeoteknik (geoteknik) veya akademik çevrenin kabul edemeyeceği bir yaklaşımdır. Bu durum aynı zamanda İnşaat Mühendisliği Bölümlerimizde yapılan “geoteknik” tanımlamasının dünyada kabul edilen “geotechnics” tanımıyla örtüşmediğinin, “geoteknik” alanının sadece zemin mekaniği ve temel mühendisliği ile sınırlı kavranmasının açık bir ifadesidir.

Zaten Odamıza gönderilen birçok yazıda da belirtilen ve daha önceleri İnşaat Mühendisliği Bölümleri bünyesinde yer alan “Zemin Mekaniği ve Temel Mühendisliği Anabilim Dalı”nın, 1982 yılında “Geoteknik Anabilim Dalı” şeklinde değiştirilmesi sürecinin arka planında, bu sınırlı ve eksik kavrayış bulunmaktadır. Bu eksik kavrayışın farkına varan İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi Geoteknik Anabilim Dalı, İnşaat Fakültesi Dekanlığı'na konuya ilişkin olarak gönderdiği 20.12.2005 tarihli yazısının sonuç bölümünde, “inşaat mühendisliğinin konuyla ilgili en eski Anabilim Dalı (Kürsüsü) olarak YÖK öncesinde mevcut olan “Zemin Mekaniği ve Temel İnşaatı Anabilim Dalı'na tekrar geri dönülmesini” önermektedir.

Diğer yandan, Jeoteknik kavramının kullanımını mesleki hak ve yetkilerin ihlali olarak gören anlayışlar, bu kavramın ülkemizde ne kadar yaygın olarak ve uzun yıllar öncesinden beri kullanıldığının farkında değildirler. Örneğin, yatırım bütçesi ve mühendislik projeleri ile ülkemizin önemli uygulamacı kurumlarından olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü organizasyon şemasında, tüm jeolojik ve jeoteknik çalışmaları bünyesinde toplayan, Jeoteknik Hizmetler ve Yeraltı Suları Dairesi Başkanlığı adıyla bir daire başkanlığı 28 Mayıs 1973 tarihinden beri yer almaktadır. Aynı şekilde, Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü bünyesinde de Jeoteknik Fen Heyeti Müdürlüğü 1977 yılında kurulmuş olup daha sonra, 1984 yılında, Jeoteknik Hizmetler Şube Müdürlüğü şeklinde adlandırılarak faaliyetine devam etmektedir. Afet İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde ise İmar Planına Esas Jeolojik Jeoteknik Etütler ve Projeler Şube Müdürlüğü 2003 yılından itibaren faaliyetlerini sürdürmektedir.

Jeoteknik kavramı sadece kamu kurum organizasyonlarda değil aynı zamanda merkezi yönetim kuruluşlarının hazırladığı mevzuat düzenlemelerinde de yer bulmuştur. 19.12.1983 tarih ve 18256 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Nükleer Tesislere Lisans Verilmesine İlişkin Tüzük'ün 9.ve 18. maddelerinde; 31.07.1997 tarih ve 23066 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Yönetmeliğin, 7.maddesinde 08.01.2003 tarih ve 24987 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak değiştirilen Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği'nin, 54. maddesinde; 16 Aralık 2004 tarih ve 25672 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği'nin 17. maddesinde; 18.04.2002 tarih ve 24730 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Toplu Konut İdaresi Kaynaklarının Kullanım Şekline İlişkin Yönetmeliğin 27.maddesinde ve Ulusal Deprem Konseyinin Ulusal Deprem Araştırmaları Programı'nın ilgili bölümünde olmak üzere bu yazıda örnekleyemediğimiz diğer düzenlemelerde de Jeoteknik kavramına yer verilmiştir.

Düzenlemeler arasında önemli bir yer tutan standartlara baktığımız zaman Jeoteknik kavramının kullanımı açısından önemli iki nokta göze çarpmaktadır. Kuruluş kanunu gereğince ülkemizdeki standartlar alanında çalışmalarda bulunan Türk Standartları Enstitüsü yürüttüğü çalışmalar ile jeoteknik kavramının gerek kullanımı gerekse içeriği konusunda ulusal normları ortaya koymuştur. Yazımız ekindeki tablodan da görülebileceği gibi Türk Standartları Enstitüsü, bünyesinde oluşturulan mühendislik komisyonları, “geotechnis” kökenli 13 Avrupa Standardını “jeoteknik” genel başlığı altında yayımlamıştır. Bu durum, sadece terminolojik olarak batı kökenli olan sözcüklerin Türkçe yazımında, orijinal halinde bulunan “geo” eki “jeo”ya dönüşmektedir yönündeki Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu-Türk Dil Kurumu Başkanlığı-Sözlük Bilim ve Uygulama Kolu'ndan Odamıza gönderilen ilgi (f) yazıyı desteklemekle kalmıyor, bu standartların kapsadığı mühendislik hizmetleriyle jeoteknik olgusunun geniş yelpazesi de ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca, son yıllarda değişik üniversitelerin bünyelerindeki Meslek Yüksek Okullarında Jeoteknik Teknikerliği Programlarının açılarak eğitime başlandığını hatırlatmakta yarar var. (Örneğin Dokuz Eylül Üniversitesi Torbalı Meslek Yüksek Okulu ve Fırat Üniversitesi Keban Meslek Yüksek Okulu gibi).

Görüldüğü gibi, kamu kurumlarının yönetmeliklerinde, kurumsal organizasyonlarında, standartlarında ve eğitim programlarında uzun süredir yaygın olarak Jeoteknik kavramı kullanılmaktadır. Bu gerçeklik karşısında, “Atamızın emaneti Türk Dil Kurumu, Jeoloji Mühendislerinin geoteknik ihtisas alanına 1999 Depremi sonrası başlattığı sistematik yok etme mücadelesine alet edilmiştir” şeklinde yazılar yazarlar acaba ne diyecekler? Yoksa Jeoteknik kavramını kullanmalarından dolayı bütün kamu kurumlarını da, Jeoloji Mühendisleri Odasının “mesleki prim yapma hırsına ve geoteknik ihtisas alanını sistematik yok etme mücadelesine alet olmakla” suçlamaya mı başlayacaklar? “Geotechnis” kelimesini “geoteknik” değil de jeoteknik olarak çevirdiği için, Türk Dil Kurumuna gönderilen yazıların benzeri Türk Standartları Enstitüsü'ne de gönderilip “jeoteknik sözcüğünün kullanılmasının bu konunun doğrudan jeoloji mühendisliğiyle ilgiliymiş gibi algılanmasına alet oldunuz mu” denilecek.

Sonuç olarak, üniversitelerin İnşaat Mühendisliği Bölüm Başkanlıklarından ve İnşaat Mühendisleri Odasından Türk Dil Kurumu ve Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı'na gönderilen yazılar jeoloji, jeoloji mühendisliği ve jeoteknik olgularına yönelik göz ardı edilemeyecek derecede bilimsel ve örgütsel “önyargılar” taşımaktadır. Bu “önyargıların” kırılması konusunda, Odamız kendi üzerine düşen görev ve sorumlulukların bilinciyle tavır geliştirmeye ve meslekleri birbirinin rakibi değil, bütünleyicisi gören anlayışları her platformda savunmaya devam edecektir.

Türk Dil Kurumu'nun “Jeoteknik yazılışının benimsenmesi ve bu konuda birlik sağlanması” yönündeki önerisi zaten kamusal alanda var olan kullanım birliği ve zenginliğinin diğer bir ifadesidir. Jeotekniğin, yazılışından bağımsız olarak, sadece Jeoloji Mühendislerinin işi olmadığı, multi-disipliner bir mühendislik alanı olduğunun bilincindeyiz. Türk Dil Kurumu'nun önerisine karşı çıkmak ve geoteknik ve jeoteknik sözcüklerinin birine, diğerine göre farklı anlam yüklemeye çalışmak yerine, başta akademik çevreler olmak

21. Dönem Çalışma Raporu 2006 - 2008

üzere, tüm inşaat mühendisliği camiasının, hiçbir önyargıya ve kaygıya kapılmadan, mesleki uygulama süreçlerinde birlikte çalıştıkları Jeoloji Mühendisleriyle dayanışma içersinde olmaları, işbirliği ruhunu daha da zenginleştirecek ve ekip çalışması anlayışını kuvvetlendirecektir.

Bilgi ve gereğini önemle arz eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

EKLER

1- Türk Standartları Enstitüsü'nün Jeoteknikle İlgili Standart Tablosu

DAĞITIM:

- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu-Türk Dil Kurumu Başkanlığına
- Yüksek Öğretim Kurumu Başkanlığına
- Üniversite Rektörlüklerine
- İnşaat Mühendisliği Bölüm Başkanlıklarına
- Jeoloji Mühendisliği Bölüm Başkanlıklarına
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu Başkanlığına
- Afet İşleri Genel Müdürlüğüne
- Yapı İşleri Genel Müdürlüğüne
- İller Bankası Genel Müdürlüğüne
- Karayolları Genel Müdürlüğüne
- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne
- Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğüne

EK-1:

STANDARDIN ADI(İNGİLİZCE) STANDARDIN ADI(TÜRKÇE)T.S.E
DOKÜMAN NO TERCÜME EDİLEN/YARARLANILAN STANDART

Execution of special geotechnical work- Ground anchors Özel Jeoteknik Uygulamalar- Zemin Ankrajları TS EN 1537 EN 1537:1999 Execution of special geotechnical works- Diaphragm walls Özel Jeoteknik Uygulamalar- Diyafram Duvarlar TS EN 1538 EN 1538:2000 Eurocode 7 - Geotechnical design - Part 1: General rules Eurocode 7 : Jeoteknik Tasarım- Bölüm 2: Genel Kurallar TS EN 1997-1 EN 1997-1:2004 Eurocode 7: Geotechnical design – Part 2: Design assisted by laboratory testing Jeoteknik tasarım - Bölüm 2: Lâboratuvar deneyleri ile desteklenen tasarım (Eurocode 7) TS ENV 1997-2 ENV 1997-2:1999 Geotechnical design - Part 3: Design assisted by fieldtesting (Eurocode 7) Jeoteknik tasarım - Bölüm 3: Arazi deneyleri yardımıyla tasarım (Eurocode 7) TS ENV 1997-3 ENV 1997-3:1999 Eurocode 7 - Geotechnical design - Part 1: General rules Eurocode 7 : Jeoteknik Tasarım- Bölüm 2: Genel Kurallar TS EN 1997-1 EN 1997-1:2004 Execution of special geotechnical work- Bored piles Özel Jeoteknik Uygulamalar Delme (Fore)- Kazıklar- (Yerde Dökme Betonarme Kazıklar) TS 3168 EN 1536 EN 1536:1999 Execution of special- Geotechnical works- Sheet-Pile wells Özel Jeoteknik Uygulamalar- Palplâş Duvarlar TS EN 12063 EN 12063:1999 EQV Execution of special geotechnical work – Displacement piles Özel jeoteknik uygulamalar – Deplasman kazıkları TS EN 12699 EN 12699:2001 Execution of special geotechnical works - Jet grouting Özel Jeoteknik Uygulamalar - Jet Enjeksiyon TS EN 12716 EN 12716:2001 Geotechnical investigation and testing - Identification and classification of soil - Part 2: Principles for a classificationn (ISO/FDIS 14688-2:2004) Jeoteknik araştırmalar ve deneyler - Zeminlerin tanımlanması ve sınıflandırılması - Bölüm 2: Sınıflandırma ilkeleri (ISO/FDIS 14688-2:2004) TS EN ISO 14688-2 EN ISO 14688-2:2004 Geotechnical investigation and testing – Identification and classification of soil – Part 1: Identification and description Jeoteknik etüt ve deneyler – Zeminlerin tanımlanması ve sınıflanması – Bölüm 1: Tanımlama ve tarif TS EN ISO 14688-1 EN ISO 14688-1 (2002) Geotechnical investigation and testing - Identification and classification of rock - Part 1: Identification and description (ISO 14689-1:2003) Jeoteknik araştırmalar ve deneyler - Kayaçların tanımlanması ve sınıflandırılması - Bölüm 1: Tanıtım (ISO 14689-1:2003) TS EN ISO 14689-1 EN ISO 14689-1:2003